

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA

3.Kpkf.50.225/2008/3. szám

A Fővárosi Ítéltábla az elnök által képviselt kérelmezőnek a főosztályvezető által képviselt **Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága** (1387 Budapest, Pf.: 45.) kérelmezett ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított nemperes eljárásban a Pest Megyei Bíróság 2007. december 20. napján kelt 1.Kpk.27.124/2007/3. számú végzése ellen a kérelmezett 4. sorszám alatt bejelentett és 6. sorszám alatt indokolt fellebbezésére meghozta az alábbi

V É G Z É S T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatja és a kérelmet elutasítja.

Az elsőfokú eljárási és a fellebbezési illetéket az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A kérelmezett 4309626635. számú határozatával elutasította a kérelmezőnek a kedvezményezettségi feltételek fennállásának igazolására vonatkozó kérelmét azzal az indokkal, hogy a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Szf.tv.) 4. § (1) bekezdésének a) illetve b) pontja nem teljesült, mert a kérelmezőt a bíróság a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt legalább két évvel nem vette nyilvántartásba. A nyilvántartásba vétel a Pest Megyei Bíróság 2004. december 8-án kelt és 2005. január 3. napján jogerőre emelkedett 12.Pk.60.541/2004/2. számú végzésével történt, a két éves előírás csak akkor teljesül, ha ez az időpont 2005. január 1. előtti. A kérelmező a határozat bírósági felülvizsgálatát kérte.

Az elsőfokú bíróság végzésével az alperes határozatát megváltoztatta és megállapította, hogy a kérelmező kedvezményezettségi feltételeinek fennállását sikeresen igazolta. Döntését azzal indokolta, hogy az Szf.tv. 4. § (1) bekezdésének a) pontja egyértelműen fogalmaz, amikor a nyilvántartásba vétel kifejezést használja a jogerősen nyilvántartásba vétel kifejezés helyett és ezt a fogalmat

következetesen végig is vezeti az Szf.tv. más rendelkezéseinél is. A nyilvántartásba vételt elrendelő végzés jogerőre emelkedéséhez több joghatás fűződik, egyebek mellett a társadalmi szervezet tevékenységét a határozat jogerőre emelkedése napján kezdeni meg, a nyilvántartásba vétel jogerőre emelkedését azonban az Szf.tv. sehol sem említi, feltételként nem írja elő. A kérelmezett értelmezésének elfogadása azt jelentené, hogy az adott év december hónapjában nyilvántartásba vett társadalmi szervezetek esetében néhány nap miatt egy teljes év veszne el. A jogalkotó szándéka nem ez volt, így okszerűnek tűnik, hogy a feltételt a bírósági végzés meghozatalának időpontjához köti az Szf.tv.

A végzés ellen a kérelmezett élt fellebbezéssel, annak megváltoztatása és a kérelem elutasítása iránt. Azzal érvelt, hogy nem igazolható az elsőfokú bíróság megállapítása a jogalkotó szándékáról, mivel az Szf.tv. rendelkezéseit a 2007. évi CXXV. törvény 4. § (1) bekezdése 2008. január 1-től kezdődően módosította, amelynek eredményeként a „jogerősen nyilvántartásba vett” kifejezés szerepel a „nyilvántartásba vett” kifejezés helyett. A törvény indokolása szerint e módosítás egyértelművé teszi, hogy az Szf.tv. 4. § (1) bekezdés átszámolás utáni aa)-ac) pontjaiban meghatározott szervezeteket nyilvántartásba vevő bírósági végzésnek legkésőbb a rendelkező nyilatkozat évét egy illetve két évvel megelőző évben jogerőre kell emelkednie. Álláspontja szerint ezt az érvelést alátámasztja az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Etv.) 4. § (1) és 15. § (4) bekezdése, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 61-64. §-ai, valamint a Közigazgatási-Gazdasági Döntvénytár 2005. 8-9. számában a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának XI/8. pont alatt közzétett véleménye is, amely szerint az alapítvány és társadalmi szervezet nyilvántartásba vétele csak jogerős bírói határozat alapján történhet, ezért az alapítvány, társadalmi szervezet létrejöttének időpontja a bírósági határozat jogerőre emelkedése.

A fellebbezésre tett észrevételében a kérelmező az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyását kérte annak kiemelésével, hogy a 2008. január 1-jét követően hatályba lépett jogszabályi rendelkezések nem vonatkoztathatók rá, mert a jogszabálynak visszaható hatálya nincs. A módosítással a jogalkotó maga ismerte el, hogy 2008. január 1-jét megelőzően a rendelkezés csak a nyilvántartásba vétel időpontját, nem pedig a nyilvántartásba vételt elrendelő határozat jogerőre emelkedésének időpontját követelte meg, melyet a Pest Megyei Bíróság non-profit szervezetekről vezetett nyilvántartása is igazol. A módosítás nem az eredeti jogalkotói szándékot erősítette meg, hanem a mai jogalkotásra jellemző, folyamatosan szűkülő kedvezményeknek megfelelően új jogalkotói szándékkal kívánta az eddigiekhez képest szűkíteni az 1 %-ra jogosultak körét.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság által helyesen idézett Szf.tv. 4. § (1) bekezdésének a) pontja a 2008. január 1-től hatályos módosítást megelőzően valóban csak a nyilvántartásba vett kifejezést használta a módosításban szereplő jogerősen nyilvántartásba vett kifejezés helyett. A módosítást az is indokolta, hogy a bírói gyakorlat a szabályozás

ellenére bizonytalan volt annak megítélésében, hogy mely időpont minősül az alapítvány és a társadalmi szervezet nyilvántartásba vételének, a szervezet nyilvántartásba vétele tárgyában hozott határozat kelte, vagy a határozat jogerőre emelkedése.

Az Etv. megalkotása előtt a Ptk. a jogi személyek körében külön alcím alatt szabályozta a társadalmi szervezetet és az egyesületet, oly módon, hogy tartalmilag az utóbbiakra vonatkozó szabályokat rendelte alkalmazni az előbbiekre is, ha a társadalmi szervezet alapszabálya másként nem rendelkezett.

Az Etv. hatályba lépése alapvető változást jelentett, ezt követően a társadalmi szervezetekre vonatkozó joganyagot két törvény rendelkezései tartalmazták: az egyesülési jogról szóló törvény és a Ptk. 61-64. §-ai. A Ptk. 61. §-a meghatározza az egyesület fogalmát és azt, hogy jogi személy, a 62. §-a az egyesület alapszabálynak kötelező tartalmát és azt, hogy a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre, továbbá a gazdálkodás és felelősség alapvető szabályait, míg a 63. §-a az egyesület megszűnését szabályozza, végül a 64. §-a kimondja, hogy az egyesülési jog alapján létrehozott társadalmi szervezetekre e törvény alkalmazásakor az egyesületre vonatkozó szabályok az irányadók.

A Ptk-nak az alapítványra vonatkozó rendelkezése szerint az alapítvány a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre. A társadalmi szervezet létrejöttére vonatkozóan azonos rendelkezést tartalmaz az Etv. 4. § (1) bekezdésének harmadik mondata, amely a bírósági nyilvántartás konstitutív hatályát maga állapítja meg azzal, hogy leszögezi, a társadalmi szervezet a nyilvántartásba vétellel jön létre. Ezek a rendelkezések azonban a nyilvántartásba vétel időpontját nem határozzák meg, nem adnak választ arra a kérdésre, hogy melyik időpont minősül az alapítvány és a társadalmi szervezet nyilvántartásba vételének: a szervezet nyilvántartásba vétele tárgyában hozott határozat kelte, vagy a határozat jogerőre emelkedésének napja. Az alapítvány, társadalmi szervezet nyilvántartásba vétele esetén az ügyészt fellebbezési jog illeti meg, megtagadása esetén fellebbezésre jogosult az alapító, és a társadalmi szervezet kérelmező. Helyesen hivatkozott arra az alperes, hogy a nemperes eljárásokban a 105/1952 (XII.28.) MT rendelet 13. §-ának (3) bekezdése szerint megfelelően irányadó Pp. 236. §-a szerint a fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van. A nyilvántartásba vétel tárgyában hozott határozatok elleni fellebbezési jogosultság is a fentieknek megfelelő. A bírói gyakorlat egységesítése érdekében jelentette meg a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiuma a KGD 2005/8-9. számában ismételten azt a véleményt, amely szerint az alapítvány, társadalmi szervezet nyilvántartásba vétele, közhasznúsági jogállásának elismerése csak jogerős bírói határozat alapján történhet, ezért az alapítvány, társadalmi szervezet létrejöttének, közhasznúsági fokozata elismerésének időpontja a bíróság határozatának jogerőre emelkedése.

Ezt a bírói gyakorlatot emelte a jogalkotó a 2007. évi CXXV. törvény 4. § (1) bekezdésének módosításával a jogi norma rangjára, ez azonban nem jelenti a rendelkezés visszaható hatályú alkalmazását. A nyilvántartásba vétel időpontját a bírói gyakorlat már 2008. január 1-jét megelőzően is a bejegyzést elrendelő határozat jogerőre emelkedéséhez kötötte.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését a Pp. 259. §-a folytán alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta és a kérelmet elutasította.

A kérelmező az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdésének d), a kérelmezett az 5. § (1) bekezdésének c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért mind a feljegyzett elsőfokú eljárási, mind a fellebbezési illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. június 4. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, . Páldy Zsuzsanna s.k. előadó bíró

Dr. Szőke Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő